

Handläggare
Peter Svensson
Telefon: 08 508 25 075

Till
Socialnämnden
2017-01-31

Yttrande över stadsrevisionens "Projektrapport Ensamkommande flyktingbarn"

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som yttrande över rapporten
2. Socialnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till revisionskontoret

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Peter Svensson
Administrativ chef

Sammanfattning

Revisionskontoret har genomfört en granskning i syfte att bedöma om ansvariga nämnder har en ändamålsenlig styrning och uppföljning av boendeinsatser för ensamkommande barn samt ekonomiska konsekvenser för staden. Granskningen omfattar socialnämnden, överförmyndarnämnden, arbetsmarknadsnämnden samt stadsdelsnämnderna Rinkeby-Kista, Skarpnäck och Södermalm.

Granskningen visar att ansvariga nämnder inte har en helt tillräcklig styrning och uppföljning av boendeinsatser för ensamkommande barn. Nämnderna bedöms inte heller ha en helt tillräcklig uppföljning av de ekonomiska konsekvenserna.

De granskade stadsdelsnämnderna har inte utfört någon systematisk och aktiv avtalsuppföljning samt seriositetskontroll av utförarna. Stadsdelsnämnderna gör heller inte regelbundna besök hos barnen inom rimlig tidsram. Vidare framförs att överförmyndarnämnden bör förbättra sin tillsyn av gode män. I rapporten nämns också brister i individuella avtalsmallar samt brister i stödet till stadsdelsnämnderna i återsökningsprocessen av statsbidrag.

Socialförvaltningen delar bedömningen av de brister som framkommit vad avser individuppföljning och avtalsuppföljning. Samtidigt vill förvaltningen framhålla att granskningen genomfördes under en period då antalet ensamkommande barn todubblades vilket initialt påverkar nämndernas möjlighet att upprätthålla ordinarie rutiner.

Inom socialnämndens direkta ansvarsområde påpekar revisorerna att individuella avtalsmallar bör uppdateras och anpassas för ensamkommande barn. Förvaltningen kommer att se över om mallarna kan förbättras för att bättre motsvara ensamkommande barns behov.

I rapporten rekommenderas också socialnämnden att öka stödet till stadsdelsnämnderna kring återsökning av statsbidrag. Förvaltningen har under året tillsatt en tillfällig förstärkning för återökningen vilket bör leda till bättre rutiner.

Socialnämnden yttrar sig endast över de delar i rapporten som avser nämndens direkta ansvarsområde. I övrigt hänvisas till respektive nämnds yttrande.

Bakgrund

Under 2015 skedde en markant ökning av antalet ensamkommande barn som kom till Stockholm. Under året anvisades staden totalt 2 143 ensamkommande barn, varav de flesta under november och december 2015.

Revisionskontoret har genomfört en granskning av om ansvariga nämnder har en ändamålsenlig styrning och uppföljning av boendeinsatser för ensamkommande barn samt ekonomiska konsekvenser för staden.

Ärendet

Syftet med granskningen är att bedöma om ansvariga nämnder har en ändamålsenlig styrning och uppföljning av boendeinsatser för ensamkommande barn samt ekonomiska konsekvenser för staden.

Syftet besvaras med följande revisionsfrågor:

- Finns en tydlig ansvarsfördelning mellan nämnderna?
- Hur säkerställs att samverkan och informationsöverföringen mellan olika aktörer fungerar?

- Har nämnderna rutiner för att säkerställa att upphandling och uppföljning av utförare av boendeinsatser utförs i enlighet med lagstiftning och stadens riktlinjer?
- Har nämnderna en fungerande uppföljning av insatsen på individnivå?
- Hur ser de statliga ersättningsvillkoren ut och hur följs de upp?
- Har nämnderna en tillräcklig kostnadskontroll?

I rapporten konstateras följande:

Socialtjänsten har ett sammanhållande ansvar för att barnet får adekvat vård oavsett boendeform. En god man ska så snart som det är möjligt förordnas av överförmyndarnämnden om barnet kommit till Sverige utan vårdnadshavare eller annan vuxen som trätt i vårdnadshavares ställe.

Ansvar mellan nämnderna är i huvudsak tydligt. Nämnderna har en fungerande samverkan och informationsöverföring via stadsövergripande nätverk. Däremot finns det behov av att tydliggöra de gode människens ansvar. De gode människens samverkan med socialtjänsten upplevs inte alltid fungera.

Överförmyndarnämnden genomför utöver kreditupplysning och kontroll mot Polisens belastningsregister ingen individuell lämplighetsprövning av gode män för ensamkommande barn.

Överförmyndarnämnden genomför inte heller någon systematisk tillsyn av gode män för ensamkommande barn. Nämnden har dock påbörjat en översyn av rutiner för tillsyn.

Vid granskning av stadsdelsnämndernas personakter framgår att majoriteten av de ensamkommande barnen inte besökts de två första veckorna efter anvisning samt inte fått en regelbunden uppföljning från stadsdelsnämnderna. Nämnden ska överväga vården var sjätte månad. Det har inte skett för samtliga ensamkommande barn i Södermalm och Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd.

Upphandling av boendeplatser för barnen som anvisades till staden under hösten 2015 och våren 2016 har delvis genomförts som direktupphandlingar då det inte funnits tillräckligt med boendeplatser. Granskningen visar att det inte utförs någon systematisk och aktiv avtalsuppföljning samt seriositetskontroll av upphandlade utförare.

Sammanfattningsvis bedöms ansvariga nämnder inte ha en helt tillräcklig styrning och uppföljning av boendeinsatser för ensam-

kommande barn. Nämnderna bedöms inte heller ha en helt tillräcklig uppföljning av de ekonomiska konsekvenserna.

Socialnämndens reglemente anger att nämnden ska ansvara för stadens jourverksamhet och för godkännande av jourhem. I revisionskontorets granskning har dock framkommit att stadsdelsnämnderna själva har godkänt de jourhem som upphandlats utanför ramavtal. Staden har ingen samlad information om hur många av barnen som är placerade i jourhem utanför ramavtal

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom administrativa avdelningen i samarbete med övriga avdelningar. Ärendet har behandlats i samverkansgruppen den 25 januari 2017,

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen delar de synpunkter och ställningstaganden som framförs i rapporten. Även om de brister som påpekas i flera fall kan anses som allvarliga anser förvaltningen att man bör ha i åtanke att granskningen skett under en tid med exceptionella förhållanden med tiodubbelt mottagande under en kort period. Förvaltningen vill gärna framhålla det faktum att nämnderna gjorde ett fantastiskt arbete med att ordna boende för alla barn som anvisades till staden.

I rapporten uppmanas nämnden att överväga en uppdatering av de individuella avtalsmallarna som används vid placeringar utanför ramavtalen för att säkra likvärdiga boende villkor. Förvaltningen kommer att se över om mallarna kan förbättras för att bättre motsvara ensamkommande barns behov.

I rapporten nämns att stadsdelsnämnderna själva har godkänt de jourhem som upphandlats utanför ramavtal vilket sägs strida mot socialnämndens uppdrag enligt reglementet. Praxis inom staden är att socialnämnden ansvarar för utredning av de jourhem som nämnden själv rekryterar samt de som förmedlas via upphandlade jourhemsföretag. I de fall en stadsdelsnämnd anlitar andra jourhemsföretag eller rekryterar egna (vanligtvis närståendeplaceringar) ansvarar de själva för utredning av dessa. Förvaltningen kommer att undersöka att de rutiner som tillämpas inte strider mot reglementet.

I rapporten rekommenderas nämnden att öka stödet till stadsdelsnämnderna ibland annat återsökningsprocessen av statsbidrag. Förvaltningen har under året förstärkt organisationen

kring återsökningsprocessen med en befattning och bedömer stödet numer är relevant i förhållande till nämndens uppdrag.

Bilagor

1. Projektrapport Ensamkommande flyktingbarn.
Stadsrevisionen Dnr 3.1.3-146/2016